

Ondersteunend document bij de vraag tot overstap naar 1B.

1. Inleiding

De [overgang van het basisonderwijs naar het secundair onderwijs](#) blijft voor leraren, leerlingen, ouders en alle betrokkenen een belangrijke beslissing en een grote stap. Die overgang wordt gekenmerkt door doordachte afwegingen en beslissingen op vele vlakken: talenten, zelfbeeld, capaciteiten, leerresultaten, welbevinden... Basisscholen krijgen bovendien een grotere oriënterende verantwoordelijkheid door de 1 op 1 ingang tot 1A met getuigschrift of 1B zonder getuigschrift (uitzondering: [zie regelgeving](#)). Die (niet) [toekenning van het getuigschrift](#) is het sluitstuk van een [breed en doordacht evaluatieproces](#). Sommige schoolteams vragen zich daarbij af op welke wijze ze de ontwikkeling van de leerlingen die misschien geen perspectief hebben op het behalen van het getuigschrift maximaal kunnen ondersteunen. Daarover gaat dit ondersteunend document.

2. Doelstelling

Onderwijs aan leerlingen in de basisschool vertrekt vanuit [een krachtige leeromgeving](#). De focus voor alle leerlingen wordt bepaald op basis van drie invalshoeken: de leerling, de context en het leerplan. In een begeleidingstraject kan het daarbij zinvol zijn om het leerplan [Zin in leren! Zin in leven!](#) te vergelijken met het leerplan van de B-stroom. Die vergelijking geeft, wat het leerplan betreft, mogelijk een antwoord op enkele van de volgende vragen: Wat dient de leerling te verwerven op het einde van het basisonderwijs en op het einde van 1B? Waarop zetten beide leerplannen in, wat is gemeenschappelijk? Waarop wordt in de B-stroom minder of niet ingezet? Waarop zetten ze bijkomend in?

Die vergelijkende leerplanstudie maakt het mogelijk om beter de focus te leggen. In relatie tot de leerling en de context kan het schoolteam doordachte keuzes maken voor onderwijsarrangementen op maat van de leerling. Dat leidt tot [differentiatie](#) binnen de klas en/of op schoolniveau. Steeds houden we de harmonische ontwikkeling voor ogen.

Het document vervangt geenszins beide curricula, en heeft maar waarde binnen het geheel van een begeleidingstraject. Gebruikers ervan raadplegen best steeds de eigenlijke leerplannen voor de volledigheid en de samenhang.

3. Gebruikswijze

Dit document is:

- enkel te gebruiken binnen een begeleidingstraject rond één of meerdere aspecten in de overgang lager-secundair onderwijs.
- een vergelijkende leerplanstudie voor leraren(teams). De pedagogisch begeleider en/of CLB-begeleider ondersteunen scholen die hier mee aan de slag willen gaan. Contacteer hen dus tijdig wanneer je voor het eerst met de documenten aan de slag gaat.
- ondersteunend voor leraren binnen het onderwijsleerproces van leerlingen waarbij een overstap naar 1B tot het perspectief behoort. Dit proces kan starten op elk moment van de onderwijsloopbaan. We houden rekening met de mogelijkheden en ontwikkeling van leerling(en), zodat zij vanuit hun eigen noden kansen tot groei krijgen door een gedifferentieerd aanbod.
- in geen geval een afvinklijst / checklist noch een beslissingstool om al dan niet een getuigschrift basisonderwijs uit te reiken. We blijven daarbij de totale ontwikkeling van het kind vooropstellen, binnen alle tien de ontwikkelvelden van het leerplan ZILL, zowel de persoonsgebonden als de cultuurgebonden ontwikkeling.

4. Totstandkoming

Dit ondersteunend document kwam tot stand na een intense samenwerking tussen pedagogische begeleiders (competentieontwikkeling) van Katholiek Onderwijs Vlaanderen en Vrij CLB-medewerkers werkzaam in het basis - en secundair onderwijs in de regio Oost-Vlaanderen.

5. Bijlagen

- Moodboard Zill
- Moodboard Llinkid
- Ordeningskader harmonische ontwikkeling binnen ontwikkeling van wiskundig denken
- Ordeningskader harmonische ontwikkeling binnen taalontwikkeling Nederlands
- Werkdocument ontwikkeling van wiskundig denken
- Werkdocument taalontwikkeling Nederlands

6. Bronnen

- Leerplan Zill geraadpleegd via <https://zill.katholiekonderwijs.vlaanderen>
- Leerplan LLinkid geraadpleegd via <https://llinkid.katholiekonderwijs.vlaanderen>
- Visietekst Vrij CLB Netwerk geraadpleegd via <https://www.vrijclb.be/over-clb/missie-en-visie>